

N:o 44.

Ank. till Riksd. Kansli den 31 Mars 1873, kl. 5 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, om antagande af ett förslag till Förordning om beskattning af hvitbetssocker-tillverkningen i riket; Gifven Stockholms Slott den 28 Mars 1873.

Sedan i anledning af Riksdagens underdåniga skrifvelse den 11 Maj 1869, deruti Riksdagen dels anmält sitt beslut om införande af beskattning för hvitbetssockertillverkningen i Riket, att från den 1 Juli innevarande år utgå med belopp, som för tiden intill den 1 Juli 1885 bestämdes att efter hand stiga i förhållande till införseltullen å utländskt råsocker, dels ock, med förmälan, att af de för beskattning af berörda näring i utlandet använda metoder den i Belgien antagna, som grundade sig på den utpressade eller urlakade saftens mängd och egentliga vikt, syntes Riksdagen vara förenad med de minsta olägenheter och på samma gång, såsom fullt betryggande för statens rätt och medgifvande en särdeles enkel kontroll, ega bestämda företräden framför de öfriga metoderna, meddelat bestämmelser i afseende å beräkningen af den beskattningspligtiga sockerquantiteten uti till sockerberedning afsedd hvitbetssaft, Kongl. Maj:t, som delade Riksdagens åsigt om lämpligheten deraf, att ifrågavarande näring, till befrämjande af dess utveckling inom riket, för någon tid tillförsäkrades att ej utöfver vissa gränser åläggas beskattning, men ansåg fastställande af sättet för dennas beräkning böra tillsvidare anstå i afvaktan på erforderlig fullständig utredning rörande de i andra länder antagna beskattningsmetoders fördelar och olägenheter, den 15 Oktober 1869 utfärdat

Bih. till Riksd. Prot. 1873. 1 Saml. 1 Afd. 24 Häft.

nådig kungörelse angående Riksdagens beslut i förstnämnda hänseende och i sammanhang dermed anbefallt Kommers-kollegium att, efter åstadkommande af sådan utredning som nyss är sagdt, till Kongl. Maj:t inkomma icke blott med yttrande rörande den lämpligaste grunden för beräkning af skatten å hvitbetssockertillverkningen utan ock med förslag till de på grund deraf erforderliga reglementariska stadganden, så har dels bemälda Kollegium, enligt erhållet nådigt bemyndigande, uppdragit åt Adjunkten vid universitetet i Lund Filosofie doktorn Johan Lang att på allmän bekostnad företaga en resa till Belgien, Frankrike och Tyska tullföreningens stater för inhemtande af kännedom om derstädes uti ifrågavarande hänseende använda beskattningsmetoder och olika kontroller, dels ock, efter det Adjunkten Lang fullgjort detta uppdrag och afgifvit en omfattande berättelse om sina derunder gjorda iakttagelser, en särskild kommission enligt Kollegii hemställan varit för utarbetande af förslag i ämnet i nåder tillsatt och den 28 September nästlidna år aflemnat sitt underdåniga betänkande.

Uti detta betänkande, hvilket jemte Adjunkten Langs reseberättelse blifvit bland Riksdagens ledamöter utdeladt, har kommissionen, beträffande de viktigaste bland de i främmande länder tillämpade metoder för hvitbetssockerbeskattning, hufvudsakligen anført, att i de till Tyska tullföreningen hörande stater skatten utginge efter de till sockertillverkningen använda betornas vikt, hvilken, der råa betor användes, af kontrolltjenstemän utröntes omedelbart innan betorna inmatades i rif- eller skärmaskinerna och, der torkade betor utgjorde råmateriale, innan dessa fylldes i urlakningskärnen; att i Belgien likasom i Nederländerna beskattningen i sjelfva verket äfven vore en råvarubeskattning, ehuru skatten der bestämdes efter den utpressade betsaftens kvantitet och täthet eller egentliga vikt på det sätt, att, omedelbart efter det saften blifvit vunden, densamma uppmättes antingen i de till sin rymd bestämda s. k. skedningspannorna eller i särskilda reservoirer och dess egentliga vikt utröntes medelst en areometer eller s. k. densimeter, derå den punkt, som motsvarade vattnets täthet, vore be-tecknad med 100° och hvarje hel grad motsvarande en skilnad af 0,01 i egentliga vigten, hvarefter den skattepligtiga sockerkvantiteten uträknades efter det antaga, att en viss volym saft i utbyte lemnade en viss kvantitet socker på hvarje grad öfver 100° som densimetern vid en temperatur af + 15° C i saften angäfve, samt att den beskattningsmetod, som användes i Frankrike, vore en fabrikatbeskattning, men att, jemte det de färdiga sockerfabrikaten till kvalitet och kvantitet der noga bestämdes, saften jemväl mättes och provvades likasom i Belgien och Nederländerna och, om det på grund deraf beräknade sockerutbytet befundes öfverstiga det genom direkt uppvägning af den färdiga varan utrönta, skatten bestämdes efter det

förra, så att följaktligen saftens mätning och profning tjänade såsom en kontroll å det genom direkt uppvägning bestämda tillverkningsbeloppet; Och har kommissionen, som, efter anställd jmförelse af de särskilda metodernas fördelar och olägenheter, uttalat den öfvertygelse, att åtminstone till en början, då skatten vore låg, statsverkets fördel både billigast och lättast bevakades genom beskattning af råvaran samt att våra inhemska sockerfabrikanter heldre skulle underkasta sig de vid en låg skatt jmförelsevis ringa olägenheter, som en betbeskattning medförde, än dem som af öfriga beskattningsmetoderna måste blifva en följd, på grund häraf och då samtliga här i landet anlagda hvitbetssockerfabriker vore inrättade efter tyskt mönster och i allmänhet försedda med nutidens bästa apparater för tillgodogörande af betornas sockerhalt, tillstyrkt, det skatten hos oss tillvidare måtte utgå efter de för sockertillverkningen afsedda betornas vikt i likhet med hvad i de tyska staterna skedde, hvarjemte kommissionen tillagt, att, om man framdeles skulle vilja öfvergå till produktbeskattning eller annan beskattningsmetod, sådant då kunde lättare ske, sedan man hunnit förvärfva mera erfarenhet i hvitbetssockerindustrien, samt en för skattekontrollen vid densamma erforderlig och med handteringens tekniska detaljer tillräckligt förtrogen personal hunnit uppfostras.

Öfver detta betänkande med deruti innefattade, af kommissionen enligt den förordade beskattningsmetoden uppgjorda förslag dels till förordning om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket och dels till ordningsstadga för hvitbetssockerfabrikerna har Kongl. Maj:t infordrat underdånigt utlåtande af Kommers-kollegium, som dervid, i fråga om valet af beskattningsmetod, erinrat om det af kommissionen upplysta förhållande, att af de efter år 1869 här i landet anlagda hvithetssockerfabriker trenne voro inrättade för att medelst den s. k. diffusionsmetoden eller genom fint sönderskurna betors urlakning med varmt vatten vinna betsaften, att, enligt all sannolikhet, flera fabriker komme att efter samma system här anläggas, samt att för fabriker, som arbetade efter denna metod, tillämpningen af den i Belgien gällande föreskrift, att saften, innan den blifvit profvad, hvarken finge försättas med några kemiskt på densamma inverkan ämnen eller uppvärmas öfver 40° C, skulle utöfva ett högst menligt inflytande på fabrikationens gång och sannolikt nödga fabrikanterna att underkasta sig de betydliga uppoffringar, som vore förenade med öfvergång till en annan tillverkningsmetod; hvarefter Kollegium vidare anført, att, då, på sätt kommissionen anmärkt, förevarande fråga genom nämnda förhållande kommit i en väsendtligen förändrad ställning emot 1869, då Riksdagen uttalat sig för den belgiska metodens företräde, och denna metod numera vid nyssberörda förhållande måste anses medföra vida större

olägenheter än den tyska jemte det densammas tillämpande förutsatte mera invecklade och större sakkunskap kräfvande kontroller, Kollegium på dessa och öfriga af kommissionen anförda skäl instämde i det slut, hvori kommissionen i fråga om valet af beskattningsmetod stannat.

Vid pröfning af detta ärende har Kongl. Maj:t på grund af den utredning, som Adjunkten Langs reseberättelse och kommissionens betänkande innehålla, lika med Kommers-kollegium funnit den tyska metoden, enligt hvilken skatten beräknas efter de för sockertillverkning afsedda betornas vikt, vara framför de andra metoderna lämplig att, åtminstone under nu instundande treåriga beskattningsperiod och till dess någon erfarenhet i ämnet hunnit härstädes utbilda sig, hos oss vinna tillämpning; Och vill fördenskull Kongl. Maj:t, som vid granskning af kommissionens enligt nämnda metod uppgjorda förslag till förordning om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket funnit endast några mindre väsentliga jemkningar böra deruti vidtagas. hufvudsakligen åsyftande att åt förordningens föreskrifter bereda större bestämdhet och bättre öfverensstämmelse, i vissa fall med gällande förordning om bränvinstillverkningen och i andra med allmän lag, härmed föreslå Riksdagen att antaga omförmälda författningsförslag, sådant det med deruti iakttagna nyssberörda jemkningar finnes denna proposition bilagdt; kommande kommissionens förslag till ordningsstadga att, sedan Riksdagens beslut i ämnet blifvit känt, företagas till särskild nådig pröfning.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas det Utskott, till hvars handläggning detsamma varder af Riksdagen öfverlemnadt; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all konglig nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

C. Fr. Wærn.

Förslag

till förordning om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket.

Art. I.

Om skattens beräkning och erläggande.

§ 1.

För all tillverkning af hvitbetssocker, som från och med den 1 nästkommande Juli inom riket sker, erlägges tillverkningsafgift i förhållande till det utbyte i råsocker, som de för tillverkningen använda hvitbetor enligt den i § 2 bestämda grund antagas hafva lemnat; och skall, i öfverensstämmelse med Vår nådiga kungörelse den 15 Oktober 1869, denna afgift till den 1 Juli 1876 utgöra en femtedel af gällande tullsats för utländskt råsocker af mörkare färg än *N° 18* af den i verldshandeln antagna Holändska standard.

§ 2.

Det enligt § 1 beskattningspligtiga råsockret beräknas^m efter de för tillverkningen använda betornas vikt sålunda, att en centner råa (ej torkade) hvitbetor antagas lemna ett utbyte af sju och ett halft skålpund och en centner torkade hvitbetor ett utbyte af trettiosju och ett halft skålpund råsocker.

§ 3.

Inom fjorton dagar efter slutet af hvarje kalendermånad, under hvilken afverkning af hvitbetor vid sockerfabrik egt rum, skall tillverkningsafgift, beräknad efter vigten af de under samma månad, på sätt i § 16 sägs, till afverkning invägda hvitbetor, erläggas i landtränteriet i det län, der fabriken är belägen.

§ 4.

Afskrifning eller återbetalning af tillverkningsafgiften eger icke rum i anledning deraf, att de uppvägda hvitbetorna, eller deraf framställda fabriker blifvit skadade eller förstörda.

Art. II.

Om anmälan till hvitbetssockertillverkning och vissa andra fabrikantens åligganden.

§ 5.

Mom. 1. Minst tvänne månader innan fabrik för tillverkning af hvitbetssocker första gången efter den 1 Juli innevarande år sättes i verksamhet, skall fabrikanten till Vår Befallningshafvande i det län, der fabriken är belägen, inlemna skriftlig anmälan, innehållande noggranna uppgifter beträffande:

- a) fabriken belägenhet;
- b) de särskilda till densamma hörande byggnader;
- c) förvaringsrummen för såväl betor som de särskilda fabrikaterna;
- d) de egentliga fabrikslokalerna;
- e) de fasta apparater, som tjena till betornas tvättning, rifning eller skärning samt torkning, der sådan användes, äfvensom till saftens utpressning eller urlakning; och
- f) de kärl, som äro afsedda för saftens skedning och kokning, äfvensom för klarning; skolande kannerymden af hvart och ett af dessa kärl derjemte vara angifven.

Mom. 2. Vid denna anmälan skall vara fogad planritning öfver samtliga fabrikslokalerna, å hvilken finnes tydligt angifvet hvarje lokals ändamål, samt hvarest ofvannämnda apparater och fasta kärl äro uppställda.

Mom. 3. Alla förändringar, som inom fabriken sedermera vidtagas, i afseende vare sig på sjelfva inredningen, eller på uppställningen af ofvan omförmälda apparater och fasta kärl, skola jemväl ofördröjligen, på sätt i mom. 1 och 2 af denna § stadgas, hos Vår Befallningshafvande anmälas. Anskaffas nya dylika apparater eller fasta kärl, eller förändras redan befintliga, skall anmälan derom göras i enahanda ordning, och får sålunda anskaffad eller förändrad redskap ej inom fabriken användas, förrän sådan anmälan skett.

§ 6.

Mom. 1. Då anmälan, som i nästföregående § omförmäles, skett, låte Vår Befallningshafvande genom sakkunnig person tillse, att anordningarne inom fabriken äro författningsenliga och de lemnade uppgifterna riktiga.

Mom. 2. Uppmätning af pannor och andra fasta kärl företages likväl endast, när särskilda omständigheter dertill föranleda, och vare i sådant fall fabrikanten pliktig att ställa nödigt antal arbetare samt erforderliga mälkärl till besigtningssmannens förfogande.

Mom. 3. Vid den besigtning, som på grund af föreskriften i mom. 1 af denna § skall ega rum, åligger det fabrikanten att, på kallelse af besigtningssmannen, sjelf eller genom ombud vara närvarande; och skall öfver förrättningen föras protokoll i 2:ne exemplar, som undertecknas ej mindre af fabrikanten eller hans ombud än af besigtningssmannen. Det ena exemplaret insändes af den sistnämnda till Vår Befallningshafvande, och det andra tillställes fabrikanten eller hans ombud.

§ 7.

Å de i § 5 omförmälda fasta apparater och kärl skall fabrikanten låta anbringa ordningsnummer, och å de senare jemväl uppgift om kannerymden, allt efter föreskrift, som vid den i § 6 stadgade besigtning meddelas. Sålunda anbragta nummer och uppgifter skola af fabrikanten i behörigt skick underhållas.

§ 8.

Anmälan, som i § 5, mom. 1 och 3, föreskrifves, skall inlemnas i tvåne exemplar. Sedan den i § 6 omförmälda besigtning blifvit verkställd,

föreses båda exemplaren med Wår Befallningshafvandes intyg derom, hvar efter det ena exemplaret återställes till fabrikanten, som är skyldig att, när så påfordras, hålla detsamma tillgängligt för vederbörande kontrolltjenstemän, och det andra insändes till den för kontroll å tillverkningsavgifter inrättade särskilda byrå.

Detsamma gälle ock om den planritning, som i § 5 mom. 2 omförmäles.

§ 9.

Mom. 1. Fabrikant åligger att öfver tillverkningens gång föra sådan bok, att derur med lätthet kan inhemtas, huru mycket af särskilda sockerfabrikater vunnits efter de vid fabriken afverkade betorna, äfvensom i öfrigt sådana upplysningar erhållas, som för upprättande af en tillförlitlig statistik öfver hvitbetssockerindustrien erfordras; och vare fabrikant skyldig ställa sig till efterrättelse de föreskrifter i afseende å bokens anordning och förande, som chefen för den i nästföregående § omförmälda kontrollbyrå meddelar.

Mom. 2. Nämnda bok skall, när helst så påfordras, hållas tillgänglig för den öfverkontrollör, under hvars inseende fabriken är ställd.

§ 10.

Mom. 1. Minst fjorton dagar innan fabrikant under något tillverkningsår, hvilket räknas från och med den 1 September det ena till och med den 31 Augusti det påföljande året, börjar afverkning af hvitbetor, skall han hos Wår Befallningshafvande skriftligen uppgifva:

- a) stället, der afverkningen skall ega rum och dagen, då den är ämnad att taga sin början;
- b) huruvida afverkningen skall fortgå natt och dag eller endast om dagen;
- c) hvilken tillverkningsmetod kommer att följas;
- d) huru stor vigt betor, råa eller torkade, som i medeltal är beräknad att i dygnet afverkas; samt
- e) vid hvilken tid betafverkningen kan antagas komma att afslutas.

Mom. 2. Samtidigt med aflemnandet af förenämnda uppgifter skall fabrikanten hos Wår Befallningshafvande ställa fullgod säkerhet för så stort belopp, som, efter den af honom uppgifna medelafverkning per dygn, fullt motsvarar tillverkningsavgift för tvänne månader.

Mom.

Mom. 3. Varder den i nästföregående mom. omnämnda säkerhet af Wår Befallningshafvande godkänd och finnes ej heller i annat afseende hinder för handteringens utöfvande möta, meddele Wår Befallningshafvande fabrikanten tillståndsbevis för tillverkningens företagande.

Mom. 4. Inträffa, sedan den i mom. 1 omförmälda anmälan blifvit inlemnad, förhållanden, som göra afvikelse i ett eller annat hänseende från fabrikantens hos Wår Befallningshafvande förut gjorda uppgifter nödig, vare fabrikanten jemväl pligtig sådant ofördröjligen hos Wår Befallningshafvande skriftligen uppgifva, samt att, då fråga är om ökad afverkning per dygn, för det emot tillökningen svarande skattebeloppet ställa fullgod säkerhet, på sätt i mom. 2 stadgas.

Mom. 5. De i mom. 1 och 4 föreskrifna uppgifter ingifvas i 3:ne exemplar af hvilka Wår Befallningshafvande behåller ett, öfverlemnar ett till vederbörande öfverkontrollör, för att af honom, efter deraf tagen kännedom, tillställas uppsyningsmännen vid fabriken, samt öfversänder det tredje, försedt med uppgift om den godkända säkerheten, då sådan erfordras, till den i § 8 omförmälda kontrollbyrån.

§ 11.

Om afverkning af hvitbetor icke börjas inom fem helgfria dygn efter den i fabrikantens anmälan uppgifna tid, eller under den uppgifna tillverkningstiden någon gång afbrytes längre än fem helgfria dygn, utan att vådeld eller annan svårare olyckshändelse dertill varit vållande, eller före den uppgifna tiden avslutas, utan att detta minst åtta dagar förut blifvit hos Wår Befallningshafvande anmaldt, vare fabrikant skyldig ersätta all den kostnad för kontrollen vid hans fabrik, under den tid betafverkning der icke egt rum, som staten kan komma att vidkännas.

§ 12.

Fabrikant ställe sig för öfrigt till efterrättelse hvad den för hvitbetssockerfabrikerna utfärdade ordningsstadgan om hans åliggande innehåller, samt de föreskrifter öfverkontrollör i enlighet med densamma meddelar.

Art. III.*Om tillsyn vid hvitbetssockerfabrik.*

§ 13.

Öfverinseendet öfver hvitbetssockerbeskattningen i riket utöfvas af chefen för ofvannämnda kontrollbyrå.

§ 14.

Mom. 1. Närmaste kontrollen vid hvarje fabrik för tillverkning af hvitbetssocker skall under inseende af en utaf Oss tillförordnad öfverkontrollör utöfvas af särskilda, vid fabriken anställda edsvurne uppsyningsmän, hvilka, så snart tillståndsbevis, hvarom i § 10 mom. 3 sägs, blifvit fabrikant meddeladt, af Vår Befallningshafvande utses. I fabrik, der afverkning af betor eger rum oafbrutet natt och dag, skola uppsyningsmännen till antalet i allmänhet vara tre, men, der afverkningen försiggår endast om dagen, två. Uppsyningsmännens antal kan dock ökas derutöfver, i fall omständigheterna någorstädes skulle göra en strängare kontroll nödig.

Mom. 2. Der så lämpligen ske kan, uppdrages inseendet öfver flera fabriker åt en gemensam öfverkontrollör.

Mom. 3. Öfverkontrollörers och uppsyningsmäns närmare åligganden bestämmas i ordningsstadgan.

§ 15.

Mom. 1. Då uppsyningsman är i tjenstgöring, åtnjuter han af staten fem R:dr om dagen i arvode samt resekostnadsersättning enligt ordningsstadgan.

Mom. 2. Ersättningen till öfverkontrollör bestämmas af Oss efter omfattningen af hans göromål.

Mom. 3. Fabrikanten vare skyldig att, så länge kontrollpersonalen bör vid fabriken uppehålla sig, åt densamma i fabriken omedelbara närhet kostnadsfritt upplåta tvänne, eller, i fall Vår Befallningshafvande så finner nödigt, trenne eldade, städade samt med nödiga möbler och sängkläder försedda boningsrum, samt att åt den eller dem bland nämnda per-

sonal, som sådant önska, anskaffa lämplig kost emot en ersättning af en R:dr 50 öre om dagen för hvarje person.

§ 16.

I fabriker, der råa betor afverkas, uppvägas betorna af uppsyningsmännen omedelbart innan de bringas i rif- eller skärmaskinerna, samt i den mån afverkningen fortgår. I fabrik åter, hvarest torkade betor förarbetas, uppvägas dessa vid införandet i den afdelning af fabriken, i hvilken urlakningskärlen finnas.

§ 17.

Å sön- eller helgedag emellan kl. 6 om morgonen och kl. 6 om aftonen må uppvägning eller afverkning af betor å rif- eller skärmaskiner, eller fyllning af urlakningskärl, icke ega rum.

§ 18.

För betornes uppvägning vare fabrikant skyldig att anskaffa och underhålla våg efter fastställd modell, äfvensom nödiga vigter. Vågen anbringas i fabrik, der råa betor afverkas, i närheten af rif- eller skärmaskinerna, samt i fabrik, hvarest torkade betor förarbetas, vid ingången till den afdelning af fabriken, i hvilken urlakningskärlen äro uppställda, allt på sätt öfverkontrollören eger närmare bestämma. Allt arbetsbiträde, som erfordras för betornas framskaffande till och bortförande från vågen, äfvensom för uppvägningen, lemnas af fabrikanten.

§ 19.

Fabrikanten åligger jemväl vidtaga sådana anordningar, att den med betornas uppvägning sysselsatte kontrolltjenstemannen är i möjligaste mån skyddad för väta, köld och drag, samt att i fabriken till kontrollpersonalens förfogande ställa ett behörigen uppvärmdt och upplyst rum af minst 100 kvadratfots golfyta, hvilket bör vara beläget omedelbart invid vågen och så inrättadt, att derifrån kan öfvervakas ej mindre vågen än inmatningen i rif- eller skärmaskinerna, eller i fabrik, hvarest torkade betor förarbetas fyllandet af urlakningskärlen. Den närmare beskaffenheten af detta rum och de möbler, hvarmed detsamma bör af fabrikanten förses, bestämmas i ordningsstadgan.

Art. IV.*Ansvarsbestämmelser.*

§ 20.

Mom. 1. Hvar som utan tillstånd tillverkar socker af hvitbetor eller för sådant ändamål å urlakningskärl fyller, eller, der råa betor för socker-tillverkningen omedelbart användas, i rif- eller skärmaskin inmatar hvitbetor, hvilka icke blifvit af vederbörande kontrolltjensteman uppvägda, skall för sådan oloflig afverkning, jemte erläggande af den i § 1 stadgade tillverkningsafgift, beräknad på sätt i § 21 sägs, böta, första gången afgiftens dubbla och andra gången dess fyradubbla belopp; dock må böterna icke understiga i förra fallet 500 och i det senare 1,000 R:dr. Den som sig sålunda andra gången förbryter, hafve dessutom förverkat rättigheten att hvitbetssockertillverkning i riket utöfva. Skulle han ytterligare blifva med sådan förbrytelse beträdd, erlägge den stadgade tillverkningsafgiften och böte åtta gånger dennas belopp, dock icke mindre än 2,000 R:dr.

Mom. 2. Finnes oloflig afverkning, som, under pågående lofgifven tillverkning af hvitbetssocker, med dervid begagnade redskap verkställt, icke hafva skett i uppsåt att begå skatteförsnillning, böte den skyldige hvarje gång endast från och med 10 till och med 100 R:dr samt erlägge belöpande tillverkningsafgift.

§ 21.

Mom. 1. Har vid oloflig afverkning användts redskap, som kontrolltjensteman medelst försegling, eller på annat sätt försatt ur bruk, beräknas tillverkningsafgiften efter den afverkning, som anses med samma redskap kunnat åstadkommas från den tid, då redskapens försegling eller annan till förekommande af dess olofliga begagnande vidtagen anordning af kontrolltjensteman senast befanns i behörigt skick och till dess afverkningen upptäcktes.

Mom. 2. Har åter den olofliga afverkningen under pågående lofgifven tillverkning af hvitbetssocker verkställt med dervid begagnade redskap, beräknas tillverkningsafgiften efter den afverkning som anses med samma redskap kunnat åstadkommas från den tid, då redskapen finnes

hafva senast varit för lofligt ändamål använd eller icke i verksamhet och tilldess upptäckten skedde.

Mom. 3. Vid oloflig afverkning i andra än nu sagda fall beräknas tillverkningsafgiften efter den afverkning, som anses med den använda redskapen kunnat under tre månader näst före upptäckten åstadkommas, så framt det ej styrkes antingen att en större afverkning verkligen skett eller att afverkningen ej egt eller kunnat ega rum i sådan omfattning, som nyss är sagdt, i hvilka fall beräkningen efter den förebragta bevisningen rättas.

§ 22.

Den, som under pågående lofgifven tillverkning af hvitbetssocker till dervid begagnade rif- eller skärmaskin eller urlakningskärl framförer hvitbetor, som icke blifvit af kontrolltjensteman uppvägda, böte, ändå att oloflig afverkning ej följt, från och med 50 till och med 500 R:dr, der ej af omständigheterna finnes, att framförandet icke skett i uppsåt att skatteförsnillning begå.

§ 23.

Vidtager någon sådan åtgärd, hvarigenom vid betors uppvägning af kontrolltjensteman mindre än dessas rätta vikt af vågen angifves, böte, ändå att oloflig afverkning ej följt, från och med 50 till och med 500 R:dr.

§ 24.

Den, som olofligen öppnar eller borttager lås, eller bryter försegling, eller blystämpling som kontrolltjensteman å redskap anbragt till förekommande af dess obehöriga begagnande, straffes, enligt 10 kapitlet 21 § strafflagen och vare, om oloflig afverkning skett, derjemte förfallen till ansvar enligt § 20 häröfvan.

§ 25.

Fabrikant, som under tjugo på hvarandra följande arbetsdygn, i medeltal per dygn afverkat mer än en femtedel utöfver hvad han hos Vår Befallningshafvande i föreskrifven ordning anmält, ställe genast fullgod säkerhet för det emot tillökningen svarande skattebeloppet, på sätt i § 10

mom. 2 sägs, och erlägge för tiden tills detta sker dubbel tillverkningsavgift för den afverkning, som öfverstiger nämnde en femtedel.

§ 26.

Söker fabrikant, genom vägradt företeende af handlingar eller fabriksböcker eller på annat sätt, för kontrolltjensteman lägga hinder emot hans tjenstutöfning, böte från och med 5 till och med 50 R:dr; Väger han kontrolltjensteman eller den, som efter behörigt uppdrag verkställer sådan besigtning, som i § 6 omförmäles, handräckning, som denne för tjenstens eller uppdragets fullgörande behöfver, straffes efter 10^a kapitlet 23 § strafflagen.

§ 27.

Öfverträdelse af förbud, som i § 17 gifvet är, straffes hvarje gång sådan sker med böter från och med 10 till och med 100 R:dr.

§ 28.

Uraktlåter eljest fabrikant något af hvad i denna författning eller gällande ordningsstadga föreskrifves, och för hvilket särskildt ansvar icke är bestämdt, straffes med böter från och med 10 till och med 100 R:dr; och ege Vår Befallningshafvande alltid att vid lämpligt vite honom ålägga, att sin skyldighet genast eller inom utsatt tid fullgöra, eller ock att låta betafverkningen tillsvidare afbryta.

§ 29.

För förbrytelse, som^{emot} denna författning begås af arbetare eller annan person, anställd vid hvitbetssockerfabrik, ansvare fabrikanten, så framt ej omständigheterna göra sannolikt, att förbrytelsen skett utan hans vetskap och vilja. Den, som förbrytelsen utfört eller deri tagit del och om dess lagstridighet måste anses hafva haft kännedom, vare dock jemväl underkastad ansvar efter samma grunder, som rörande delaktighet i brott i allmänhet äro stadgade.

§ 30.

Fabrikant, som sjelf eller genom annan åt någon vid hans fabrik anställd kontrolltjensteman såsom gäfva något gifver eller erbjuder, böte

från och med 20 till och med 200 R:dr. Kontrolltjensteman, som sådan gåfva emottager, vare lika ansvar underkastad och miste derjemte sin befattning.

§ 31.

Mom. 1. Skulle öfverkontrollör, uppsyningsman eller den, som är tjenstepliktig att förbrytelse emot denna författning åtala, beträdas med att, genom afsigtlig underlåtenhet af sina tjensteåligganden eller på annat sätt, medvetet hafva främjat försnillning af den afgift, fabrikant bör erlægga, straffes med fängelse eller straffarbete från och med sex månader till och med två år.

Mom. 2. Visar någon af förenämnde tjenstemän eller betjente försummelse eller vårdslöshet i sina åligganden, varde antingen för alltid eller under viss tid från tjensten eller befattningen skiljd, eller ock fälld till högst 200 R:dr böter.

§ 32.

Varder, till utrönande af förbrytelse emot denna författning, undersökning hos någon anställd emellan kl. 9 om aftonen och kl. 5 om morgonen, men sådan förbrytelse ej upptäckt, böte förrättningsmannen från och med 5 till och med 50 R:dr; der han ej finnes hafva till undersökning haft giltig anledning.

§ 33.

Böter, som enligt denna författning ådömas, skola, om tillgång till deras gäldande ej finnes, förvandlas enligt allmän strafflag. Då tillverkningsavgift jemte böter blifvit ådömda, må, der tillgång till afgiften eller någon del deraf saknas, böterna ej kunna med penningar gäldas, utan skall den sakfälde i stället undergå motsvarande förvandlingsstraff.

§ 34.

Af böter, som enligt denna författning ådömas, tillfalle två tredjedelar åklagaren och en tredjedel fattigkassan i den stad eller socken, hvarti den åtalade förbrytelsen blifvit begången. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

Art. V.*Föreskrifter rörande författningens verkställighet.*

§ 35.

Våra vederbörande Befallningshafvande hålle hand öfver iakttagande af hvad i denna författning är stadgadt.

§ 36.

Mom. 1. Lands- och stadsfiskaler, krono-, stads- och polisbetjente åligge att förbrytelser emot denna författning åtala.

Mom. 2. I öfrigt ege en hvar rättighet att för sådana förbrytelser anställa åtal, dock ej barn emot föräldrar, ej eller tjenstehjon, så länge de i tjensten äro, emot husbondefolk.

Mom. 3. Då åtal anställles af annan person, än de, som i mom. 1 nämnda äro, gifve han sin talan allmän åklagare så tidigt tillkänna, att denne må kunna målets utförande öfvervara.

§ 37.

Mom. 1. De i föregående § mom. 1 omförmälde allmänna åklagare ege att i hvarje lokal, som af enskild person eller bolag innehafves samt icke är inrättad uteslutande till boningsrum, anställa undersökning af förbrytelser emot denna författning; dock må af nämnde allmänna åklagare dylik undersökning icke verkställas i hvitbetssockerfabrik, så länge denna står under tillsyn af de i § 14 nämnde uppsyningsmän, så framt ej undersökningen blifvit af Vår Befallningshafvande anbefalld eller af vederbörande kontrolltjensteman begärd.

Mom. 2. Sådan undersökning bör göras i 2:ne vittnens närvaro, och bör förrättningsmannen, för att tillgodonjuta det skydd, som honom dervid tillkommer, vid förrättningen på sig synbart bära påbjudet tjenstetecken, eller, innan förrättningen företages, fullmakt eller förordnande uppvisa.

Mom. 3. Bor förrättningsmannen inom orten eller är der allmänt känd, vare han frikallad från skyldigheten att sin behörighet sålunda styrka.

Art.

Art. VI.

Allmänna bestämmelser.

§ 38.

Med fabrikant menas öfverallt i denna författning den, som i egen-
skap af egare, innehafvare, disponent eller verkställande direktör, har hög-
sta inseedet öfver fabriks skötsel, och till hvilken derföre det i § 10 mom.
3 omförmälda tillståndsbevis är staldt.

§ 39.

Hvad i denna författning blifvit stadgadt om sockertillverkning af
hvitbetor, gälle äfven om sådan tillverkning af andra sockerhaltiga rot-
frukter.

Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i Stats-Rådet å Stockholms Slott den 28 Mars 1873.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern *Adlercreutz*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*,
Statsråden:

Bredberg,
Berg,
Friherre *Leijonhufvud,*
Wærn,
Wennerberg,
Bergström,
Friherre *Ahlströmer* och
Weidenhielm.

Slutligen uppläste Departementschefen, Statsrådet *Wærn*, till justering följande, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts, på Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande nedannämnda dagar fattade nådiga beslut, uppsatta förslag till propositioner, nemligen:

den 7 innevarande månad:

om antagande af ett förslag till förordning om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket.

Hans Maj:t Konungen behagade, enligt Stats-Rådets underdåniga tillstyrkande i nåder gilla berörda förslag, sådana de finnas i detta protokoll bilagda; och befallde Hans Maj:t att i enlighet dermed nådiga propositioner skulle till nu församlade Riksdag aflåtas.

Ex protocollo
Wilhelm Willers.